

ARE ARMATA ROMÂNĂ NEVOIE DE LOGISTICIENI LA BAZA CARIEREI MILITARE?

DOES ROMANIAN ARMY NEED LOGISTICIANS AT THE BASE OF THE MILITARY CAREER?

Lt.col.instr.sup.drd. Dragoș Alexandru NECULA*

Sub acoperirea termenului de logistică se găsește un spectru larg de activități. Dezvoltarea tehnologiilor informației a adus cu sine o schimbare de paradigmă în managementul logisticii, fapt care a determinat nevoia stringentă de adaptare într-o primă etapă și, ulterior, de performare pe acest segment de activitate pentru a răspunde noilor cerințe. În zona civilă, acest sector s-a dezvoltat devenind un sector de activitate de sine stătător. Structura militară a trebuit să se adapteze acestui fenomen fiind pusă în fața fenomenului de externalizare care s-a datorat, în principal, complexității crescute a acestui sector. Logistica a devenit un nou domeniu economic, ce înglobează transportul, depozitarea, manipularea, gestiunea imobiliară, serviciile informatice etc. În acest sens, o abordare unitară în învățământul militar superior de logistică este imperios necesară, astfel ca viitorul specialist de logistică la baza carierei să aibă cunoștințele academice necesare privind aprovizionarea, mișcarea și transportul, mentenanța, sprijinul medical, infrastructura, serviciile de campanie, contractarea, Sprijinul Națiunii Gazdă, domeniile conexe. Conștientizarea faptului că logistica de consum ar trebui să aibă un singur punct de plecare universitar poate asigura o viziune comună în pregătirea și în formarea inițială a ofițerilor de logistică care vor trebui să fie în măsură să răspundă cerinței de realizare a sprijinului logistic necesar Armatei Române a anului 2027. Rămânerea la vechile paradigme nu va face decât să priveze forțele luptătoare de specialiști capabili.

The term logistics covers a wide range of activities. The development of information technologies has led to a paradigm shift in logistics management which has significantly disrupted the activities of the military institution. In the civil area this sector developed into a stand-alone one with activities of its own. Military structure had to adapt to this phenomenon being faced by the outsourcing phenomenon that was mainly due to increased complexity of the sector. Logistics has become a new economic area encompassing transport, storage, handling, real estate management, information services, etc. In this respect, a consistent approach to logistics superior military education is crucial so that the future specialist on logistics should have necessary academic knowledge at the quarry regarding the supply, movement and transport, maintenance, medical support, infrastructure, campaign services, contracting, the HN support, related fields. The awareness of the fact that logistics of consume should have a single university point of origin can provide a shared vision of logistics officers who will be managing the Romanian Army in 2027. The remaining within the old paradigms will only deprive the combat forces from capable specialists.

Cuvinte-cheie: logistică; învățământ; pilon; universitar; pregătire militară; pregătire fizică; sprijin logistic; logistică de consum; ofițer.

Keywords: logistics; education; pillar; university; military training; physical training; logistics support; logistics of consume; officer.

Învățământul universitar de logistică este o parte componentă importantă a învățământului militar. Acest articol îmi conferă posibilitatea de a propune spre analiză și o modalitate de pregătire a viitorilor ofițeri de logistică la baza carierei care pleacă dintr-o paradigmă diferită de modul cum se execută, în prezent, această activitate.

În abordarea acestui subiect, am în vedere premisa că dezvoltarea logisticii militare nu se poate realiza fără pregătirea resursei umane specializate care să facă față noilor tipuri de riscuri și amenințări încă de la baza carierei. Această resursă umană specializată nu poate fi asigurată decât de un învățământ militar universitar de logistică, care să vină în sprijinul nevoilor actuale și viitoare ale Armatei României, ca structură de forțe a Alianței Nord-Atlantice.

*Universitatea Națională de Apărare „Carol I”
e-mail: gabinec2002@yahoo.com

Voi dezvolta acest subiect având în vedere faptul că evoluția învățământului superior militar este în strânsă corelație cu învățământul superior la nivel național și internațional. Învățământul universitar contemporan „este puternic influențat de o serie de factori, între care, cei mai importanți, sunt: evoluția economiei globale, noile concepte privind dezvoltarea, produsele științei și tehnologiei, nivelul înalt al cunoașterii, diminuarea resurselor convenționale la nivel global și lupta pentru acestea, fluxul multidirecțional al populației la nivel global și, nu în ultimul rând, evoluțiile strategiilor și ale mecanismelor politice. În acest context, instituțiile de învățământ superior sunt nevoite să adopte politici de management ce răspund intereselor privind dezvoltarea și susținerea prestigiului propriu în fața unui public din ce în ce mai exigent față de oferta lor educațională și față de rezultatele formării profesionale pe care o furnizează cu scopul de a răspunde cerințelor așa-numitei „piețe a forței de muncă”. Învățământul și publicul trebuie să facă față, fiecare în felul său, dar depinzând unul de celălalt, unei competiții globale tot mai acerbe”¹. Globalizarea informației, precum și lupta pentru exploatarea acesteia, reclamă din partea fiecărui stat elaborarea unor politici publice care să faciliteze dezvoltarea resursei umane specializate proprii capabile să asigure dezvoltarea sustenabilă în toate domeniile de activitate. România, din fericire, are capacitatea de a recupera decalajele față de statele dezvoltate prin puterea de muncă a tinerei generații care nu mai are răbdare să folosească concepte învechite și neadaptate la realitățile zilei de azi și de mâine. Această tânără generație, numită și generația Facebook, merită să beneficieze de un învățământ de calitate care să-i permită dezvoltarea profesională și, implicit, modernizarea societății românești. În învățământul universitar actual, vor trebui eliminate abordările de genul „pe vremea mea” și înlocuite cu abordări noi, ce pun în valoare inventivitatea tinerilor și dezvoltarea liberă a acestora.

În actuala lege a educației naționale este stipulat că „idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii”².

Realitățile societății românești actuale ne dezvăluie faptul că România este o țară care se confruntă cu riscuri majore, deoarece sistemul de educație nu corespunde cerințelor minime ale unei societăți și economii europene, în care cunoașterea este marfa cea mai de preț, iar, din păcate, învățământul militar nu este o excepție³. Diminuarea acestor deficiențe se realizează prin identificarea soluțiilor optime, ce reies în urma unor analize amănunțite ale sistemului de către specialiști, dar și printr-o implicare a societății românești pentru susținerea acestor soluții.

Dezvoltarea statului român se poate realiza prin cointeresarea cetățenilor în identificarea soluțiilor pentru rezolvarea diferitelor probleme. Acest lucru se poate face numai printr-un sistem de învățământ flexibil și capabil să se adapteze rapid la schimbările din societate. Învățământul militar universitar are capacitatea de a scoate produse de pregătire adaptate cerințelor angajatorului, care, în acest caz, este Ministerul Apărării Naționale. Această structură, cu un rol important în asigurarea securității, are, potrivit prevederilor Legii nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării, obligația să constituie structuri de forțe capabile să realizeze îndeplinirea misiunilor specifice.

Evenimentele de la granița de est a Uniunii Europene și Alianței Nord-Atlantice au reclamat, din partea statelor membre, punerea în aplicare a unei noi strategii de dezvoltare și de înzestrare a forțelor armate până în anul 2027. România, ca stat membru a acelor două organizații, a elaborat *Programul privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2027 și în perspectivă*, care prevede, printre altele, ridicarea nivelului de instruire a personalului, achizițiile pentru înzestrare, creșterea stării de operativitate a echipamentelor militare existente și continuarea participării la misiunile internaționale. Pentru a pune în aplicare acest program, este necesar ca specialiștii militari de la toate eșaloanele să aibă o abordare comună a ceea ce va fi armata română a anului 2027. În acest sens, personalul structurilor Ministerului Apărării Naționale va trebui să dispună de cunoștințele necesare pentru utilizarea eficientă a resurselor financiare pentru realizarea suportului logistic necesar îndeplinirii viitoarelor misiuni. Acesta va trebui să asigure, în acest orizont de timp, înzestrarea cu armament, tehnică de luptă, echipamente și materiale adaptate pentru

a performa în viitor. *Supportul logistic* este definit, în literatura de specialitate, ca totalitatea bunurilor materiale și echipamentelor necesare unei structuri conform prevederilor statelor de organizare și normelor de înzestrare⁴.

Pentru a face față viitoarelor provocări, va trebui să avem o viziune de ansamblu a ceea ce este și va fi logistica. Evoluțiile economice ne arată că specialistul de logistică trebuie fie mai mult decât un specialist de *intendență* sau *auto*, deoarece în activitatea sa va trebui să managerieze operații de deplasare, de organizare, de aprovizionare care permit funcționarea structurilor militare.

În regulamentele militare, *logistica* este definită generic ca fiind *știința planificării și realizării mișcării și mentenanței forțelor*⁵. Într-un sens mai cuprinzător, logistica acoperă acele aspecte ale operațiilor militare care se referă la următoarele activități:

a) proiectarea și dezvoltarea, achiziția, depozitarea, transportul, distribuția, întreținerea, evacuarea și disponibilizarea/valorificarea echipamentelor militare⁶;

b) transportul personalului;

c) achiziția sau construcția, întreținerea, exploatarea și disponibilizarea/valorificarea facilităților;

d) achiziția sau furnizarea de servicii;

e) sprijinul medical și serviciile de sănătate⁷.

SMG/L-1, Doctrina logisticii operațiilor întrunite prezintă logistica militară cu cele două componente ale sale, și anume: logistica de producție și logistica de consum.

Dacă în acest moment există o școală cu tradiție capabilă să acopere și să dezvolte domeniul *logisticii de producție*, mă refer aici la personalul tehnico-ingineresc pregătit în Academia Tehnică Militară pentru *logistica de consum*, specialiștii la baza carierei se pregătesc din punct de vedere academic diferențiat. Acest fapt constituie un impediment în abordarea unitară a conceptului de sprijin logistic, cu implicații negative, pe termen lung, în toate structurile armatei.

Sprijinul logistic reprezintă totalitatea activităților care se desfășoară de către structurile logistice, în scopul asigurării forțelor cu tot ceea ce le este necesar pentru menținerea suportului logistic necesar ducerii acțiunilor militare. Se constată, din această definiție a conceptului, că sprijinul logistic la nivel tactic este atributul *logisticianului*.

În acest scop, sprijinul logistic va trebui abordat unitar și în învățământul militar superior de logistică, în care viitorul specialist de logistică la baza carierei trebuie să aibă cunoștințele academice necesare privind toate domeniile sprijinului logistic, cum ar fi: aprovizionarea, mișcarea și transportul, mentenanța, sprijinul medical, infrastructura, serviciile de campanie, contractarea, Sprijinul Națiunii Gazdă, domeniile conexe.

Specialiștii din domeniu conștientizează faptul că este necesară o schimbare a modului în care ar trebui să fie viitorii ofițeri și care vor activa în domeniul logistic. În opinia mea, acești ofițeri vor trebui să aibă o bază academică în domeniul logistic comun, care să le permită să se specializeze rapid în domeniile logistice de care armata română are nevoie, astfel încât să poată face față riscurilor și amenințărilor viitoare.

Un rol important în creionarea modelului absolventului de logistică îl au direcțiile de specialitate, deoarece, pe baza prognozelor și viziunii a ceea ce va fi *Armata 2027*, acestea pot identifica și creiona nevoile și direcțiile de pregătire viitoare în domeniul logistic ținând cont de faptul că utilizarea eficientă a resurselor devine din ce în ce mai pregnantă. În acest sens, o bază academică cu specific pur logistic este un punct de plecare în dezvoltarea viitoarelor specialități de logistică, iar ancorarea în trecut nu face decât să întârzie dezvoltarea acestui domeniu important pentru orice armată modernă.

În acest sens, apreciez că pregătirea specialiștilor militari de logistică la baza carierei ar trebui să se bazeze pe trei piloni. Primul pilon este cel al pregătirii militare generale, al doilea pilon este cel de pregătire universitară și al treilea pilon este cel de pregătire fizică.

În viziunea mea, pregătirea militară generală este necesar a fi comună pentru toți viitorii ofițeri indiferent de specialitate. Acest trunchi comun oferă posibilitatea viitorilor ofițeri să-și dezvolte un limbaj comun militar, precum și deprinderile practice și teoretice de ducere a acțiunilor militare în mod individual. În acest sens, toți viitorii ofițeri vor avea aceeași pregătire militară generală fie că vorbim despre cei de marină, aviație, forțe terestre sau sprijin logistic. Pregătirea militară generală le formează deprinderi de lideri de microgrupuri nivel echipă până la maxim, grupe care vor fi dezvoltate și perfecționate pe parcursul anilor de studii.

Această abordare privind primul pilon nu necesită din partea structurilor decidente, decât o altă abordare diferită de cea ce se desfășoară în prezent. Este necesară doar identificarea unui centru de pregătire militară generală care să aibă personal pregătit. Acest centru există și poate executa această pregătire pentru toate specialitățile. Avantajul utilizării unui singur centru de pregătire ar reduce costurile financiare necesare pregătirii militare generale pentru toate categoriile de forțe. De ce? Pentru că fondurile vor fi direcționate numai către o singură entitate și nu distribuite pe mai multe centre de pregătire. Un alt avantaj îl constituie verificarea mult mai ușoară a modului cum viitorii ofițeri trec testele acestui pilon.

Este important de spus că armata este caracterizată de rigoare, iar acest pilon este foarte important pentru modul cum se va comporta viitorul ofițer pe parcursul carierei militare. Durata de derulare a pregătirii militare generale este deja stabilită de ordine și regulamente, ea poate fi ajustată sau îmbunătățită. În acest context, trecerea testelor acestui pilon îi va asigura cadetului accesul către următoarea treaptă, pilonul universitar.

Pilonul universitar reprezintă *un grup de unități curriculare de predare, învățare, cercetare, aplicații practice și evaluare, planificate astfel încât să ducă la o calificare universitară certificată printr-o diplomă și printr-un supliment de diplomă*⁸. Acest pilon are o durată de șase semestre, care se întind pe parcursul a trei ani de studii. La sfârșitul celor trei ani, absolvenții primesc diplomă de licență în specialitatea logistică.

Pe parcursul anilor de studiu, studenții vor asimila cunoștințe despre fizionomia și caracteristicile conflictelor militare contemporane în concordanță cu legile și principiile luptei armate. Vor avea cunoștințe privind managementul economic la nivelul structurilor organizaționale și li se vor cultiva spiritul antreprenorial, deoarece această trăsătură este foarte importantă în acest domeniu. În acest sens, viitorii absolvenți vor dobândi cunoștințe pentru identificarea, descrierea și enunțarea categoriilor și principiilor ce definesc și particularizează cadrul de lucru aplicabil managementului proiectelor și programelor. Cunoștințele vor putea fi aplicate în practică prin scrierea de proiecte pentru atragerea de fonduri structurale ale Uniunii Europene sau fonduri ale NATO.

Absolvenții vor opera eficient cu noțiunile, conceptele și metodele specifice managementului logistic la pace, mobilizare, în situații de criză și la război în cadrul proceselor decizionale ale organizațiilor militare de nivel unitate. Își vor forma deprinderi practice necesare pentru aplicarea conceptelor și teoriilor specifice managementului logistic la pace în organizațiile militare de nivel unitate. Vor cunoaște principiile ce se aplică pentru aprovizionarea cu produse agroalimentare, materiale de resortul hranei, cu materiale tehnice (sanitare, geniu, CBRN, CI), cu armament și muniție și cu materiale BAT pe timp de pace, iar în același timp vor determina practic necesarul de aprovizionat. Vor cunoaște modul cum se execută inventarierea acestor materiale, precum și modul cum sunt constituite gestiunile din structura organizatorică a logisticii la nivelul companiei și batalionului.

Vor asimila noțiuni privind mișcarea și transportul, vor cunoaște sistemul militar de transport și vor putea planifica practic activitățile de transport, vor avea cunoștințele necesare pentru a ține evidența și vor conduce practic în rol de comandant de subunitate (pluton) activitățile de exploatare și de reparații ale echipamentelor.

Aceștia vor cunoaște, de asemenea, modul de acțiune a structurilor militare din forțele terestre, aeriene și navale în operații pe câmpul de luptă integrat și cibernetizat. În acest sens, vor putea opera practic cu programele informatice ce rulează la nivelul ministerului și pe care le vor utiliza în activitățile de la unități. Vor avea deprinderile practice necesare pentru realizarea sprijinului logistic în rolul de comandant de pluton/similar pentru unitățile de tip batalion/similar pentru toate categoriile de forțe atât în apărare, cât și în ofensivă.

Vor putea să identifice și să descrie nevoile de resurse pentru apărare ale unităților militare pe care le vor corela cu ofertele economiei de piață. În acest sens, vor avea cunoștințele necesare pentru aplicarea corespunzătoare a legilor aferente acestui domeniu, aplicând cunoștințele asimilate în domeniile: merceologie, marketing și achizițiile de bunuri și servicii.

În opinia mea, bazându-mă și pe literatura de specialitate este eronat a se discuta despre logistica de forțe terestre, logistica de forțe aeriene sau logistica de forțe navale. Există o singură logistică care are anumite particularități pentru

fiecare categorie de forțe. În acest sens, absolventul pilonului universitar de logistică va fi în măsură să se încadreze fără probleme, în toate categoriile de forțe, în funcții de la comandanți de plutoane transport, depozitare, aprovizionare, mentenanță, ofițer în cadrul compartimentelor de planificare și conducere logistică la toate tipurile de unități tip batalion/similar, precum și în cadrul compartimentelor de planificare și conducere operații ale batalioanelor/similar de sprijin logistic.

Următorul pilon la fel de important îl reprezintă pilonul de pregătire fizică. Acesta se derulează permanent pe parcursul celor trei ani de studiu și are ca obiectiv creșterea rezistenței fizice care să le permită, la final, absolvenților trecerea testelor la pregătire fizică ce sunt stabilite prin ordine și dispozițiuni. „Educația fizică militară este disciplină obligatorie, prevăzută în planul de instrucție și învățământ. Ea se desfășoară sistematic și continuu, pe întreaga perioadă a săptămânii, a procesului de instrucție și învățământ, în limita a cel puțin trei ore săptămânal, fiind condusă de cadre militare sau civile de specialitate”. Consider că instituția militară are nevoie de personal bine pregătit și din punct de vedere fizic și nu numai intelectual.

Absolventul programului de studii de logistică, la sfârșitul anilor de studii, va trebui să treacă testele la pregătire militară generală, examenele universitare ce se finalizează cu o diplomă de licență, precum și testele la pregătire fizică. Dacă un absolvent nu trece unul dintre teste, atunci nu poate fi încadrat în structura de forțe ale armatei ca ofițer. Trebuie avut în vedere că a fi ofițer este o vocație și nu un loc de muncă. Armata română nu este o instituție socială, ea are nevoie de tineri dinamici, bine pregătiți, care să aibă inițiativă pentru a aduce plus valoare instituției. Pentru a face față viitoarelor provocări, aceștia vor trebui să aibă cultură militară și rezistență fizică care să se suprapună peste cunoștințele academice.

Întrebarea care se pune poate fi rezumată astfel: Este armata pregătită sau dorește să primească în rândurile ei un astfel de ofițer de logistică?

Concluzionând, pot spune că pentru o schimbare de paradigmă nu este nevoie întotdeauna de fonduri financiare, ci mai mult de stabilirea unor obiective și a unei viziuni ce poate fi corelată foarte ușor cu realitățile existente pentru a crea și nu pentru a distruge. În cele expuse în articol nu este vorba despre o „revoluție în logistică”, ci mai mult de o intrare în normalitate. Această normalitate se

crează printr-o reorganizare a instituțiilor care pregătesc ofițerii de logistică și o înțelegere a faptului că logistica evoluează, iar ceea ce a fost valabil acum 10 ani astăzi nu mai este valabil, cu atât mai puțin mâine. Armatele dezvoltate acordă o mare importanță acestui domeniu, iar formarea specialiștilor constituie baza de plecare. Se acordă o mare importanță evoluției în carieră a acestui specialist, astfel ca el, la un moment dat, să fie capabil să conducă operații logistice eficiente pentru forțele luptătoare. O conștientizare a faptului că logistica de consum trebuie să aibă același punct de plecare universitar care să dea viitorilor ofițeri o viziune comună a acestui domeniu este mult mai benefică în viitor pentru *Armata 2027*. Rămânerea la vechile paradigme nu va face decât să priveze forțele luptătoare de specialiști capabili să creeze structuri logistice suplimentare și mobile care să asigure sprijinul logistic eficient la momentul potrivit și cu resursele necesare.

Armata anului 2027 nu poate exista fără logistica anului 2027, iar logistica nu poate evolua fără specialiștii în logistică cu o viziune comună de sprijin logistic.

NOTE:

1 http://www.aracis.ro/fileadmin/ARACIS/Proiecte/QUALITAS/PL_3/indicatori_ro_online.pdf, accesat la 24.02.2016.

2 Alin. 3, art. 2, *Legea educației naționale nr. 1* din 5 ianuarie 2011.

3 <http://educer.eu/documente/PACTUL%20NATIONAL%20PENTRU%20EDUCATIE03%2002%202008.pdf>, accesat la 22.02.2016.

4 *M. 36 din 17.04.2008 (MO 353/07.05.2008)*, *Ordin pentru aprobarea regulamentului logisticii operațiilor întrunitate*, București, 2008, p. 2.

5 *AAP-6, Glosar NATO cu Termeni și Definiții*.

6 *Echipamente militare* = bunuri în sensul cel mai larg: armament, muniții, tehnică, echipamente, carburanți etc.

7 *FT/L - 1, Manualul sprijinului logistic al forțelor terestre în operații conduse de NATO*, București, 2012, p. 12.

8 Alin. 1, art. 137, *Legea educației naționale nr. 1*, din 5 ianuarie 2011.

9 Art. 7, *Legea educației fizice și sportului nr. 69*, din 28 aprilie 2000.

BIBLIOGRAFIE

Legea educației naționale nr. 1, din 5 ianuarie 2011.

Legea privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării nr. 346/2006.

*M. 36 din 17.04.2008 (MO 353/07.05.2008),
Ordin pentru aprobarea regulamentului logisticii
operațiilor întrunite, București, 2008.*

*FT/L - 1, Manualul sprijinului logistic al
forțelor terestre în operații conduse de NATO,
București, 2012.*

*AAP-6, Glosar NATO cu Termeni și Definiții.
[http://educer.eu/documente/PACTUL
%20NATIONAL%20PENTRU%20EDU
CATIE03%2002%202008.pdf](http://educer.eu/documente/PACTUL%20NATIONAL%20PENTRU%20EDUCATIE03%2002%202008.pdf)
[https://dexonline.ro/lexem/logistic%C4%
83/99329](https://dexonline.ro/lexem/logistic%C4%83/99329)*